

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Яцик Віталій

**«Практика і проблематика застосування митних
формальностей в Україні»**

Студент групи ФМСм-21
Яцик В.

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Луцик А.І.

АНОТАЦІЯ

Яцик В. Практика і проблематика застосування митних формальностей в Україні. – Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», освітньо-професійна програма «Митна справа». – Західноукраїнський національний університет, Тернопіль, 2024.

У випускній кваліфікаційній роботі автором проаналізовано особливості нормативно-правового забезпечення митних формальностей в Україні та світі, окреслено підхід до класифікації митних формальностей. В другому розділі автор провів аналіз використання митних формальностей на прикладі статистичних даних по Волинській і Львівській митницях. В третьому розділі автором визначено зарубіжні вектори удосконалення митних формальностей в Україні.

ANNOTATION

Yatsyk V. Practice and problems of customs formality application in Ukraine. – Manuscript.

Research for a master's degree in the specialty 072 "Finance, Banking, Insurance and Stock Market", educational and professional program "Customs". – West Ukrainian National University, Ternopil, 2024.

In the final qualification work, the author analyzes the features of the regulatory and legal support of customs formalities in Ukraine and the world, outlines the approach to the classification of customs formalities. In the second section, the author analyzes the use of customs formalities on the example of statistical data on Volyn and Lviv customs. In the third section, the author identifies foreign vectors of improvement of customs formalities in Ukraine.

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ 1. Теоретичні та правові аспекти застосування митних формальностей.....	6
1.1. Митні формальності: суть, класифікація та міжнародно-правове підґрунтя.....	6
1.2. Нормативно-правові контури здійснення митних формальностей в Україні.....	11
Розділ 2. Практика реалізації митних формальностей в Україні.....	20
2.1. Моніторинг митних формальностей при здійсненні митного оформлення.....	20
2.2. Ефективність митних формальностей при здійсненні контролю переміщенні вантажів і транспорту.....	26
Розділ 3. Орієнтири удосконалення митних формальностей в парадигмі зарубіжних митних практик.....	32
Висновки.....	39
Список використаних джерел.....	42
Додатки	47

ВСТУП

Актуальність дослідження. В умовах гармонізації митного законодавства України та Європейського Союзу важливим є вивчення тих проблемних аспектів практики вітчизняного митного адміністрування, де важливим є подальша синхронізація з митною практикою ЄС. Потрібно зважити, що в міжнародних актах досліджуване поняття митних формальностей є цілком уніфікованим, і ним зокрема характеризується комплекс дій посадових осіб митних служб та інших учасників митних відносин, вчинення яких спрямоване на здійснення митних процедур (декларування, митного контролю товарів і транспортних засобів, їх митного оформлення, адміністрування митних платежів тощо).

Важливим є те, що митні формальності здійснюються з метою забезпечення дотримання вимог митного законодавства. А тому дослідження ефективності митних формальностей та їх відповідності міжнародним митним нормам і стандартам, Митному кодексу Співтовариства, рекомендаціям Всесвітньої митної організації є актуальним в сьогоденних умовах.

Ступінь дослідження проблеми. Проблематика реалізації митних формальностей, їх семантичного визначення, наближення розумінні до міжнародних стандартів представлена в працях І. Бережнюка, Є. Додіна, А. Мазура, І. Міщенко, П. Пашка, Д. Приймаченка, С. Терещенка, І. Федотова та ін.

Метою випускної кваліфікаційної роботи виступає дослідження теоретичних та практичних аспектів здійснення митних формальностей в Україні та Європейському Союзі. Досягнення мети передбачає вирішення наступних завдань:

- вивчення теоретичних аспектів поняття митні формальності, проведення їх класифікації;
- дослідження нормативно-правових аспектів здійснення митних формальностей в Україні;
- характеристика реалізації митних формальностей в частині митного оформлення на прикладі Волинської та Львівської митниць;

- вивчення ефективності митних формальностей при здійсненні митного контролю;
- дослідження європейської практики цифровізації митних формальностей та імплементації її в Україні.

Об'єктом дослідження є практика митного адміністрування.

Предметом дослідження виступають митні формальності, що здійснюються в процесі митного оформлення та митного контролю.

Інформаційною основою роботи стали статистичні та аналітичні дані Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, звіти Волинської та Львівської митниць, офіційні звіти та аналітичні публікації щодо митного регулювання імпорту товарів і послуг.

Методи дослідження. Під час виконання кваліфікаційної роботи використовувались такі загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: метод порівняння та історико-логічного аналізу; метод аналогії; метод експертних оцінок; методи економіко-статистичного аналізу, методи групування та деталізації; графічний метод.

Наукова новизна проведеного дослідження полягає у системному аналізі практики здійснення митних формальностей та напрацювання пропозиції щодо їх удосконалення з врахуванням досвіду Європейського Союзу.

Апробація результатів дослідження. Результати роботи апробовані на науково-практичних конференціях молодих вчених, студентів та аспірантів.

Структура роботи. Випускна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 44 найменувань, містить 12 рисунків, 5 таблиць, 4 додатки. Кваліфікаційна робота написана на 51 сторінці.

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ

1.1. Митні формальності: суть, класифікація та міжнародно-правове підґрунтя

Великий тлумачний словник української мови говорить, що «формальність» (те саме, що формалізм) – це дія або умова, необхідна для виконання якоїсь справи відповідно до прийнятого порядку, законності.

В Україні впродовж останнього десятиліття в українській фінансовій науці точиться доволі гостра наукова дискусія щодо визначення тлумачень, дефініцій та термінів. Велика кількість публікацій, присвячених проблемам застосування понять у українському митному праві, свідчить про зацікавленість науковців і практиків у наближенні вітчизняного митного законодавства до міжнародних стандартів, насамперед це І. Бережнюк, А. Войцещук, Є. Додін, І. Івашук, А. Крисоватий, А. Мазур, І. Міщенко, П. Пашко, Д. Приймаченко, С. Терещенко, І. Федотова та інші вчені.

Чинний Митний кодекс України в 2012 році став проривним документом у формуванні митного права в нашій державі, адже він увібрав в себе новітні підходи та дефініції багатьох міжнародних конвенцій, які Україна ратифікувала. Українська фінансова наука, починаючи з 2012 року знаходиться в активній полеміці щодо сутнісних горизонтів таких понять як митні формальності, митні режими, митні процедури, митні правила.

Поняття «митні формальності» (англ. *customs formalities*) вперше було імплементоване в українську митну практику із набуттям юридичної сили Кіотської конвенції.

Саме в розділі II «Визначення понять» Кіотської конвенції (Міжнародній конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (1973 р.) було регламентовано, що «митні формальності – це здійснення дій, необхідних для випуску товарів у вільний обіг, з метою внутрішнього споживання, експорту чи

переведення під інші митні режими. Набір цих дій завжди різний, залежно від мети, напрямку переміщення тощо, але завжди мінімальний і необхідний» [10].

Український контекст трактування цієї дефініції є доволі подібним, зокрема під митними формальностями розуміють «сукупність дій, що підлягають виконанню службовими особами і митними адміністраціями з метою дотримання вимог митного законодавства» [1].

В розумінні дій службових осіб митних органів як європейське, так і українське законодавство розуміють не свавільну, дискреційну діяльність посадовців митних інституцій, а чітко регламентовану та уніфіковану діяльність, яка уособлює юридично значимі дії при здійсненні митного оформлення, митного контролю, адміністрування митних платежів тощо.

Взагалі первинне розуміння митних формальностей в парадигмі Кіотської конвенції практично утотожнювалося із поняттям митне оформлення і навіть Розділ III Загального додатку Кіотської конвенції мав назву «Митне оформлення та інші митні формальності». Такий підхід звужено синхронізував теоретичне і правове бачення митних формальностей виключно в сегменті процедур митного оформлення, а саме як «дії виконуються як службовими особами, так і митними адміністраціями під час митного оформлення товарів що переміщуються: перед подачею декларації на товари декларанту дозволяється здійснювати огляд товарів та брати зразки (проби); подача, реєстрація та перевірка декларації; перевірка товарів з метою встановлення відповідності характеру, походження, стану, кількості та вартості товарів даним, наведеним у декларації та їх відповідність іншим товаросупровідним документам; випуск товарів у випадку якщо не виявлені правопорушення; представлені ліцензії на ввезення чи вивезення; представлені необхідні дозволи; сплачені всі мита та податки або вжиті необхідні заходи для забезпечення їхньої сплати» [10].

Теоретизація митних формальностей, крім Кіотської конвенції має й інші підходи, зокрема цікавою видається позиція Всесвітньої митної організації. Під поняттям митних формальностей представники цієї митної інституції розуміють не дії, а операції, які мають здійснювати не тільки службові особи митних органів, але

й інші відповідальні особи. Тут мають на увазі різні види контролю, який може бути проваджений в зоні митного контролю – фітосанітарний, ветеринарний, радіологічний, прикордонний, валютний тощо. В цьому випадку тлумачення поняття є ширшим і охоплює більше коло митних процедур та органів, які задіяні у їх реалізації.

В українському контексті потрібно зважати на той факт, що контроль при перетині митного кордону України покладено саме на Держмитслужбу, а саме здійсненні усіх перелічених видів контролю процедурно проводиться на етапі попереднього документального контролю.

- | | |
|---|---|
| <p>1 Усі товари, в тому числі транспортні засоби, які ввозяться на митну територію чи вивозяться з неї, незалежно від того, чи обкладаються вони митами та податками, підлягають митному контролю.</p> | <p>6 Система митного контролю містить у собі контроль на основі методів аудиту.</p> |
| <p>2 Митний контроль обмежується мінімумом, необхідним для забезпечення дотримання митного законодавства.</p> | <p>7 Митна служба прагне до співробітництва з іншими митними службами та укладення угод про взаємну допомогу з метою вдосконалення митного контролю.</p> |
| <p>3 При застосуванні митного контролю використовується система управління ризиками.</p> | <p>8 Митна служба прагне до співробітництва з учасниками зовнішньої торгівлі та укладення меморандумів про взаєморозуміння з метою вдосконалення митного контролю.</p> |
| <p>4 Митна служба застосовує метод аналізу ризиків для визначення осіб та товарів, в тому числі транспортних засобів, що підлягають перевірці, та ступеня такої перевірки.</p> | <p>9 Митна служба, наскільки це максимально можливо, використовує інформаційні технології та засоби електронних комунікацій для вдосконалення митного контролю.</p> |
| <p>5 Для підтримки системи управління ризиками, митна служба приймає стратегію, яка базується на системі засобів оцінки імовірності недотримання законодавства.</p> | <p>10 Митна служба оцінює системи електронних комунікацій учасників зовнішньої торгівлі, якщо такі системи впливають на проведення митних операцій, для забезпечення їхньої відповідності вимогам митної служби.</p> |

Рис. 1.1. Перелік митних формальностей відповідно до положень Кіотської конвенції

Джерело: складено автором

Ще одним нормативно-правовим актом міжнародного митного права, який вносить свій вклад в теоретизацію митних формальностей є Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП. Україна також ратифікувала і приєдналась до норм цієї Конвенції. «Головною метою цієї Конвенції є сприяння поліпшенню умов міжнародного перевезення вантажів і спрощення та гармонізація адміністративних, зокрема прикордонних, формальностей у галузі міжнародних перевезень. В окремих її статтях також використовується поняття «формальності». З огляду на предмет правового регулювання цієї митної конвенції, вочевидь, мова йде про митні формальності. У контексті аналізу змісту норм Конвенції МДП слід зазначити, що формальності в галузі міжнародних перевезень стосуються як гарантійного об'єднання, власника книжки МДП, перевізника, так і співробітників митниць» [1]. В розумінні цієї Конвенції акцент на трактування митних формальностей робиться виключно в світлі дій, які має вчинити митний перевізник щодо доставки товарів із використанням книжки МДП. Однак вже далі по тексті Конвенції стає зрозумілим, що її автори включають в поняття митних формальностей і дії посадових осіб митних органів щодо легалізації процедур з використанням книжок МДП.

Ще один нормативно-правовий акт, де знаходимо розуміння поняття митні формальності - це Конвенція «Про тимчасове ввезення» (Стамбульська конвенція, 1990). В Україні відношення та сприйняття положень цієї Конвенції мали дискусійний характер, що пов'язаний із тимчасовим ввезенням транспортних засобів і так звана проблема «євроблях». Україна ратифікувала Стамбульську конвенцію ще в 2004 році і там в тому числі вказується на поняття мінімальних митних формальностей. В цій аргументації митні формальності розуміються як пільги. «Кожна з Договірних Сторін зводить до мінімуму дії, які стосуються пільг, передбачених цією Конвенцією...» [1].

Таким чином, «пільговий контекст» митних формальностей стосується можливості отримання від митних органів перших дій/процедур, а саме попереднього дозволу, застосування пільг щодо тимчасового ввезення окремих категорій товарів відповідними особами та встановлення певних заборон і

обмежень, які випливають з національних законів і нормативних актів. Еволюційно від Кіотської до Стамбульської конвенцій трансформувалось і бачення розуміння митних формальностей від виконання дій посадовими особами митних органів до дій, спрямованих на спрощення митних процедур (пільгове розуміння митних формальностей).

Як наслідок таких трансформацій, поняття митні формальності появились і в законодавчих актах окремих країн (в тому числі України) та митних союзів. Так, в Європейському Союзі засадничим документом в митній сфері є Митний кодекс Співтовариства (Модернізований митний кодекс). Цей документ в тому числі регламентував загальні правила та процедури, що застосовуються до товарів, ввезених на митну територію Співтовариства або вивезених з неї.

Так ось, відповідно до п. 8 ст. 4 цього Митного Кодексу ЄС митні формальності – це всі дії, які мають бути виконані зацікавленими особами та митними органами з метою дотримання митного законодавства. Це доволі широке розуміння поняття митних формальностей, які проектується як на суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, митних посередників так і на митні органи. Таке широке трактування знайшло своє відображення і в українському митно-правовому полі, що дозволяє прокласифікувати митні формальності наступним чином.

<p>1 ЗА ЗАСОБОМ ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ</p> <p>митні формальності на повітряному, залізничному, автомобільному, морському і річковому, трубопровідному транспорті та лініях електропередач, а також митні формальності для змішаного перевезення вантажів</p>	<p>2 ЗА СПОСОБОМ ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ</p> <p>митні формальності, які застосовуються при переміщенні ручної поклажі, несупроводжуваного багажу, митні формальності при міжнародних поштових та міжнародних експрес-перевезеннях</p>	<p>3 ЗА ПРОЦЕСАМИ</p> <p>формальності під час митного контролю, митного оформлення, забезпечення справляння митних платежів</p>
--	--	--

Рис. 1.2. Класифікація митних формальностей в Україні

Джерело: складено автором

Якщо говорити про порівняльний аналіз дефініцій, то у співвідношенні із митними процедурами митні формальності мають більш звужене розуміння. «Митні процедури» ширші за своїм змістом за «формальності», адже включають в себе не тільки визначення сукупності певних дій посадових осіб митних органів, митних посередників, суб'єктів ЗЕД, а й передбачають офіційно встановлений порядок їх здійснення та реалізації. Нормативне закріплення понять митні процедури і митні формальності було здійснене в Україні в 2012 році разом із прийняттям Митного кодексу України і фактично припинило наукову дискусію щодо їх співвідношення таких дефініцій.

1.2. Нормативно-правові контури здійснення митних формальностей в Україні

Правове регламентування митних формальностей в Україні чітко регламентоване митним законодавством, що охоплює Митний кодекс України та ряд підзаконних актів. Специфічною ознакою реалізації митних формальностей на практиці є те, що вони здійснюються виключно у визначених зонах митного контролю пунктів пропуску через державний кордон, або інших передбачених зонах, які відводяться і узгоджуються для проведення митного контролю чи митного оформлення. Наприклад, місцем здійснення митних формальностей може бути ситуація, коли за письмовим зверненням декларанта може відбуватися повний обсяг митних формальностей поза місцем розташування митних інституцій або поза робочим часом, який встановлений для них.

Такі адміністративні послуги митних органів є платними, а отже відповідно до усталеного порядку передбачені плата або відшкодування в ситуації, коли товари і транспортні засоби перебувають під митним контролем на складах митних органів. Така відповідна плата може справлятися із заповненням уніфікованої митної квитанції (додаток А).

Характерною особливістю правового режиму воєнного стану в Україні є те, що митні формальності здійснюються в переважній більшості при перетині

митного кордону автомобільним або залізничним транспортом (додаток Б). Адже в умовах війни перетин кордону авіаційним транспортом не здійснюється через закритий повітряний простір, а переміщення морського, річкового та трубопровідного транспорту має обмежений фрагментарний характер.

Зважаючи на такі аргументи, вважаємо, що потрібно аналізувати переміщення товарів і транспортних засобів та відповідне здійснення митних формальностей виключно у фокусі автомобільного та залізничного переміщення.

Відомо, що «митні формальності, які здійснюються під час митного контролю та митного оформлення транспортних засобів комерційного призначення, якими переміщуються пасажери та/або товари через митний кордон України, мають уніфікований характер і не залежать від країни реєстрації або країни - власника транспортного засобу, країни, з якої прибув цей транспортний засіб, або країни, куди він прямує, крім випадків, передбачених міжнародними договорами України, укладеними відповідно до закону, та відповідними міжнародними актами, в частині застосування санкцій та обмежень у торгівлі з окремими країнам» [1].

Практична реалізацію митних формальностей як сукупності дій посадових осіб митних інституцій здійснюється з активним використанням програмних відомчих продуктів, зокрема автоматизованої системи митного оформлення, яка є складовим модулем єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби. Такий програмний модуль дозволяє генерувати повний обсяг митних формальностей залежно від:

- митного режиму;
- спрацювання системи управління ризиків;
- особливостей митного оформлення;
- виду транспорту;
- способу переміщення;
- інших вхідних параметрів.

Таким чином, практичне застосування автоматизованих систем в процесі митного оформлення і митного контролю дозволяє реалізовувати митні

формальності взагалі без участі посадових осіб митних органів. Однак також потрібно зробити наголос, що неперсоніфіковане здійснення митних формальностей дозволяє їх робити цілодобово.

Якщо ж аналізувати особливості здійснення митних формальностей на автомобільному транспорті, то нормативно-правовим забезпеченням, крім Митного кодексу України є Закон України «Про автомобільний транспорт» [21] та Постанова Кабінету Міністрів України, що визначає схему проведення контролю при використанні автомобільного транспорту [22].

Митні формальності «щодо автомобільних транспортних засобів і товарів здійснюється виключно митними органами відповідно до законодавства, вибірково, у формах та обсязі, що визначені на підставі результатів системи управління ризиками. Митний контроль автомобільних транспортних засобів і товарів здійснюється виключно в зонах митного контролю і завершується митним оформленням відповідно до вимог законодавства. Під час здійснення митних формальностей щодо автомобільних транспортних засобів і товарів митні органи у пунктах пропуску здійснюють:

реєстрацію прибуття автомобільних транспортних засобів і товарів на митну територію України або їх вибуття з митної території України;

перевірку комплектності документів, необхідних для митного контролю та митного оформлення автомобільних транспортних засобів і товарів відповідно до заявленого митного режиму, а також відомостей, зазначених у цих документах;

облік та реєстрацію автомобільних транспортних засобів і товарів, результатів їх митного контролю та митного оформлення;

контроль за дотриманням установлених законодавством строків тимчасового ввезення автомобільних транспортних засобів і товарів на митну територію України або їх тимчасового вивезення з митної території України;

контроль за дотриманням установлених законодавством умов здійснення транзиту автомобільних транспортних засобів і товарів митною територією України;

застосування у випадках, установлених законодавством, заходів гарантування доставки автомобільних транспортних засобів і товарів до митниць призначення;

контроль за дотриманням вимог законодавства, якими встановлено заборони або обмеження стосовно переміщення автомобільних транспортних засобів і окремих видів товарів через митний кордон України;

аналіз та оцінку ризиків, у тому числі з використанням документальних профілів ризику або електронних профілів ризику, включених до відповідних підсистем ЄАІС;

митний огляд (огляд та переогляд автомобільних транспортних засобів і товарів, ручної поклажі та багажу, особистий огляд громадян);

заходи офіційного контролю, яким підлягають товари, в пунктах пропуску шляхом попереднього документального контролю;

прийняття рішення про вжиття заходів, необхідних для забезпечення додержання законодавства з питань митної справи під час переміщення автомобільних транспортних засобів і товарів через митний кордон України; взаємодію з іншими державними органами, які здійснюють заходи офіційного контролю (далі - контролюючі органи), під час їх здійснення;

нарахування митних платежів, передбачених законодавством під час митного контролю та митного оформлення автомобільних транспортних засобів і товарів у пунктах пропуску, а також контроль за повнотою їх стягнення;

оформлення встановлених законодавством митних документів за результатами митного контролю та митного оформлення автомобільних транспортних засобів і товарів;

ідентифікацію автомобільних транспортних засобів і товарів у випадках та порядку, встановлених законодавством; прийняття рішення щодо пропуску або відмови у пропуску автомобільних транспортних засобів і товарів на митну територію України або за межі митної території України, випуску товарів» [1].

Як бачимо із представленого переліку дій та процедур, посадові особи митниць можуть здійснювати повний комплекс митних формальностей для

переміщення як транспортних засобів комерційного призначення, так і тих, які використовуються для особистих цілей.

Водночас цей перелік митних формальностей синхронізується із різними формами митного контролю, який поширюється як на транспортні засоби, так і на товари, які ним переміщуються. До таких форм контролю варто віднести перевірку митних документів та інших відомостей, що стосуються переміщення; проведення митного огляду (з використанням технічних засобів митного контролю) як товарів, транспортних засобів, так і особистих речей, поклажі тощо, взяття невеликих проб та зразків товарів (для ідентифікації хімічного, фізичного складу та подальшого визначення коду товару), усне опитування, яке проводять посадові особи митниць щодо громадян та посадових осіб суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Форми митного контролю при митному догляді транспорту, товарів та речей можуть супроводжуватись використанням кінологічних команд в складі службових собак та кінологів. Це доволі дієва форма контролю автомобільного транспорту, яка впродовж багатьох років показує свою ефективність. Наприклад, спільно з правоохоронними органами України у 2023 році зафіксовано 71 випадок виявлення заборонених предметів та речовин кінологічними командами митниць, що у порівнянні з аналогічним періодом 2022 роком - на 35 випадків (49%) більше (31 випадок протягом 2022 року).



Рис. 1.3. Динаміка виявлення прихованих від митного контролю товарів та предметів та кількості кінологічних команд

Джерело: складено за даними Держмитслужби

При здійсненні митних формальностей автомобільного транспорту і товарів в Україні застосовують двоканальну систему червоного і зеленого коридорів.



Рис. 1.4. Умовна ілюстрація здійснення митних формальностей при двоканальній системі митного оформлення і контролю

Джерело: складено автором

Якщо у випадку із визначеними умовами особа, що перетинає митний кордон за червоним коридором, то до неї буде застосовано кілька етапів митних формальностей:

- 1) попередні формальності-операції (в цьому випадку для повного і неупередженого здійснення митного контролю декларант, уповноважена ним особа або перевізник мають надати митникам передбачені митні та супровідні документи. Згодом посадовець митниці, здійснивши форматологічний контроль має проставити у визначених місцях цих документів відбиток штампа «Під митним контролем»; далі здійснюється перевірка наданих митних документів, цілісність печаток як митного забезпечення, загальний огляд автомобілів і товарів);
- 2) етап, що передбачає митні формальності офіційного контролю товарів за допомогою попереднього документального контролю (тут посадова особа митниці здійснює деталізоване вивчення митних документів, контролює

процеси митного оформлення і декларування усіх зацікавлених у завершенні митних процедур);

- 3) етап здійснення митних формальностей щодо закінчення митного контролю (в цьому контексті посадець митниці за результатами митного декларування, внесення в АСМО декларації та спрацювання системи управління ризиками, має прийняти рішення щодо або випуску товарів і транспортних засобів із митного контролю або проведення додаткових митних формальностей, що передбачають огляд автомобільних транспортних засобів, товарів, предметів, що перевозяться громадянами).

При поверненні на митну територію України транспортні засоби і товари також проходять кордон через двоканальну систему митного контролю і митного оформлення, тільки можуть бути ще додаткові митні документи, наприклад, документ для повернення Такс ФРІ (додаток В) (при умові сплаченого податку на додану вартість в митному просторі Європейського Союзу).

Під митними формальностями на залізниці (англ. customs formalities for rail transport) розуміють «сукупність дій, що підлягають виконанню відповідними особами і митними органами, а також автоматизованою системою митного оформлення з метою дотримання вимог законодавства України з питань митної справи на залізничному транспорті. Митний контроль за переміщенням через митний кордон України залізничного рухомого складу здійснюється посадовими особами митних органів шляхом перевірки відомостей, зазначених у документах, що подаються для здійснення митних процедур. Для цілей митного контролю використовується інформація, що міститься в автоматизованому банку даних Укрзалізниці» [1].

Митні формальності для залізничного транспорту здійснюються виключно у спеціальних зонах митного контролю, які мають можливість для переміщення залізничного транспорту. В Україні митним законодавством передбачена ще й можливість проведення митних формальностей поза межами пунктів пропуску для залізничного транспорту і навіть безпосередньо в пасажрських вагонах.

Здійснення митних формальностей можливе за погодженням з посадовими особами залізничної станції та прикордонної служби України. «Пасажири поїздів міжнародного сполучення можуть проходити митний контроль також в інших місцях, визначених уздовж маршруту руху поїзда за умови погодженням між Держмитслужбою, Держприкордонслужбою і Мінінфраструктури. Посадка і висадка пасажирів, що пройшли митні формальності, а також завантаження і розвантаження товарів (вантажів), відправлення пасажирських поїздів з місць стоянки здійснюються з дозволу митного органу і органу охорони державного кордону. Строки здійснення митних формальностей щодо залізничного рухомого складу визначаються керівником митного органу за погодженням з іншими контролюючими органами та адміністрацією залізниці, а в пункті пропуску через державний кордон України – крім того, з керівником відповідного органу охорони державного кордону України» [22].

Митні формальності для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів та залізничного транспорту проводяться підприємствами залізниці, при чому за рахунок власників товарів або уповноважених ними осіб.

У випадку, якщо переміщення здійснюється в комерційних цілях залізницею, то для реалізації митних формальностей декларант має подати наступні документи:

- 1) регламентовані транспортні або перевізні документи, що стосуються залізничного транспорту;
- 2) спеціальну передатну відомість на залізничний рухомий склад (окремі вагони, локомотиви або інші елементи рухомого складу для здійснення митного контролю можуть бути виключені зі складу поїзда);
- 3) митний документ, що засвідчує наявність припасів (за наявності припасів);
- 4) інші транспортно-супровідні документи.

Митні формальності в частині здійснення митного контролю мають також специфічні ознаки, наприклад митний огляд, переогляд залізничних транспортних засобів і товарів (вантажів) проводиться виключно працівниками митниць з метою

перевірки законності переміщення, відповідності даних, наведених у документах, фактичним.

При здійсненні митного догляду активно використовуються технічні засоби митного контролю, зокрема вагові комплекси та сканери залізничних вагонів, які почали активно використовувати на західноукраїнських митних постах.

Також в процесі реалізації митних формальностей керівні посадові особи митних постів для оформлення залізничного транспорту можуть залучати кінологічні команди.

У випадку виявлення товарної контрабанди або порушень митних правил в процесі переміщення товарів залізничним видом транспорту на будь-якому етапі здійснення митних формальностей посадова особа митного органу зобов'язана вжити необхідних заходів, передбачених як митним, так і адміністративним і кримінальним законодавством.

Отже, проведений нами аналіз здійснення митних формальностей при здійсненні перетину митного кордону України автомобільним або залізничним видом транспорту показав, що на сьогодні є чітка регульованість та поетапність таких процедур і які загалом відповідають митній практиці країн Європейського Союзу.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ В УКРАЇНІ

2.1. Моніторинг митних формальностей при здійсненні митного оформлення

Російське вторгнення в Україну в 2022 році суттєво вплинуло на усі сфери життєдіяльності громадян України та економіки держави. Не виключенням стала і митна система України, коли вже в перші тижні війни Держмитслужба здійснила оперативні дії щодо переведення митниць на півночі, сході та півдні України в стан закриття чи простою (рис.2.1). Зокрема, за напрямком повномасштабного вторгнення з півночі, сходу та півдня України, працівники митних постів Харківської, Сумської, Чернігівської, Київської, Миколаївської та Херсонської, Донецької та Луганської областей були переведені в простій.

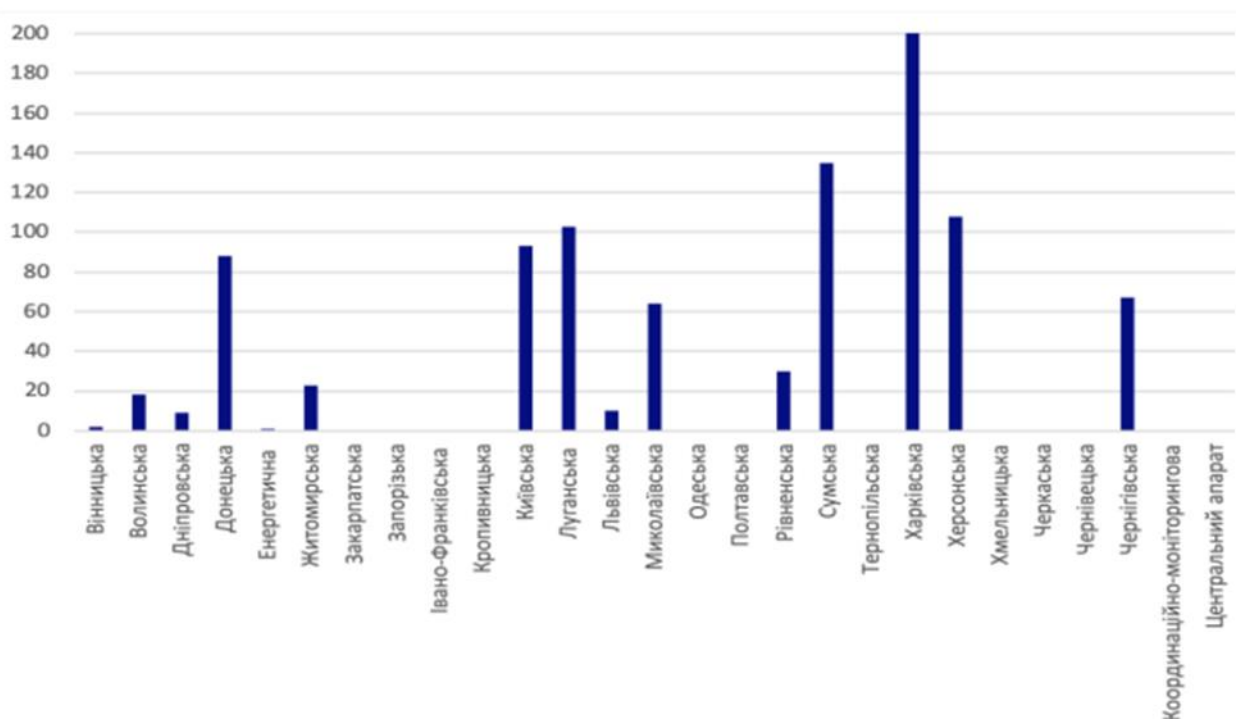


Рис. 2.1. Кількість працівників Держмитслужби в розрізі обласних підрозділів, що перебували у простой в 2022 році, осіб

Джерело: за даними Держмитслужби

Лєвова частина цих працівників згодом були переведені до митниць західного регіону країни. Такі дії центрального апарату Держмитслужби спричинені тим, що суттєво зросли обсяги переміщення через митний кордон західноукраїнських митниць товарів, гуманітарних вантажів, транспорту, а отже зросли обсяги митних формальностей, які мали виконувати посадові особи митниць.

Ми вважаємо, що практику реалізації митних формальностей в останні роки варто провести на порівняльній базі двох західноукраїнських митниць – Волинської та Львівської, де має місце перетин як автомобільним так і залізничним видом транспорту.

По Волинській митниці протягом січня – березня 2024 року посадовими особами підрозділів митного оформлення здійснено митні формальності в частині митного оформлення 46,8 тисяч митних декларацій (крім декларацій експортного типу), що на 8,3 тисячі митних декларацій менше показника 2023 року.

Аналіз митних формальностей в розрізі основних типів митних декларацій подано в наступній таблиці:

Таблиця 2.1

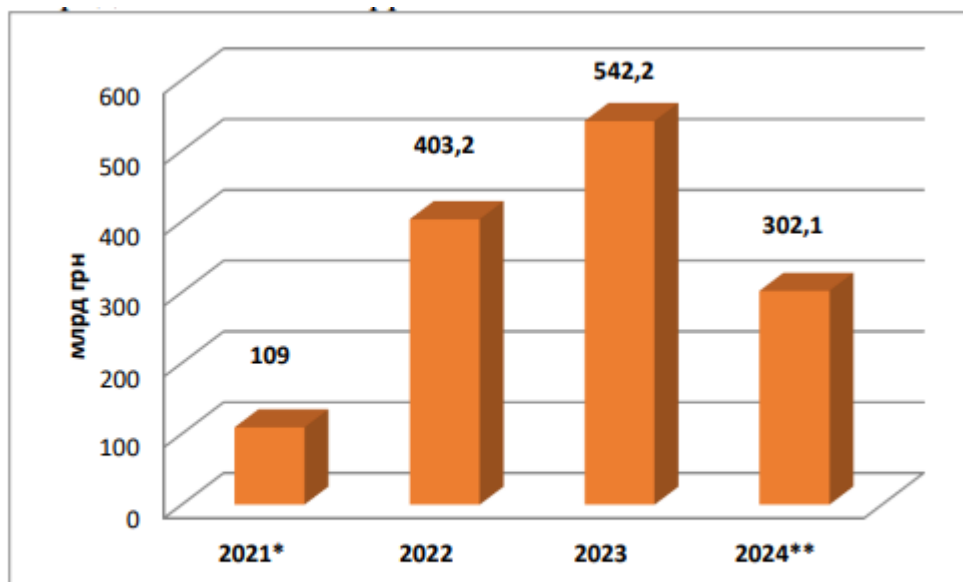
Аналіз здійснення митних формальностей з оформлення по Волинській митниці в 2023-2024 рр.

Напрямок переміщення	Оформлено МД січень – березень 2024	% від напрямку переміщення	Оформлено МД січень – березень 2023	Порівняння	
				Різниця	%
Імпорт, всього, в т.ч.(крім ЕЕ)	34 213	100,0%	37 037	-2 824	-7,6%
IM40DE	32 238	94,2%	27 346	4 892	17,9%
IM40AA	277	0,8%	121	156	128,9%
IM31	853	2,5%	1 046	-193	-18,5%
IM51	706	2,1%	738	-32	-4,3%
Інші ІМ	139	0,4%	259	-120	-46,3%
Експорт, всього, в т.ч.	11 772	100,0%	17 567	-5 795	-33,0%
EK10AA	10 796	91,7%	16 513	-5 717	-34,6%
Інші ЕК	976	8,3%	1 054	-78	-7,4%
Транзит, всього, в т.ч.	838	100,0%	578	260	45,0%
TP80AA	35	4,2%	48	-13	-27,1%
TP81AA	803	95,8%	474	329	69,4%
TP80UMB	-	0,0%	-	0	0,0%
TP81UMB	-	0,0%	56	-56	-100,0%
Всього:	46 823	xxx	55 182	-8 359	-15,1%

Джерело: складено автором за даними Волинської митниці

Таке просідання показників здійснення митних формальностей в перші місяці 2024 року по Волинській митниці пояснюється тими проблемами з економічною блокадою польсько-українського кордону в останні місяці 2023 року, коли велика кількість суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності здійснювали експортно-імпортні операції через альтернативні міжнародні коридори з Угорщиною, Румунією, Молдовою.

Водночас в зоні діяльності Львівської митниці митні формальності щодо оформлення товарів і транспортних засобів «було здійснено на загальну суму 109 млрд грн. У 2022 році, на початку повномасштабного вторгнення росії на територію України, відстежувалося значне зростання у порівнянні з попереднім роком 2021 роком, адже обсяги зовнішньоторговельних операцій становили 403,2 млрд грн.» [23].



* II квартал 2021 року

** I квартал 2024 року

Рис. 2.2. Динаміка здійснення митних формальностей при оформленні товарів і транспортних засобів Львівською митницею впродовж 2021 -2024 рр.

Джерело: складено автором за даними Львівської митниці

На нашу думку, тенденція щодо зростання імпорту та поступового скорочення експорту відповідає загальній негативній ситуації в митній системі України. Адже основним завданням держави від лютого 2024 року та до сьогодні є

забезпечення Збройних Сил України технікою, військовим спорядженням та іншими засобами оборони і захисту наших громадян, що зумовлює підвищення імпорту в державі.

Потрібно також наголосити, що одним із важливих критеріїв ефективності проведення митних формальностей є швидкість. Якщо аналізувати цю проблематику на прикладі даних по Волинській митниці, то отримуємо наступні результати.

Таблиця 2.2

Ефективність проведення митних формальностей по Волинській митниці за часовим критерієм в 2024 році

	Митний режим (напрямок переміщення)			Всього по митниці
	Експорт	Імпорт	Транзит	
Кількість МД (шт.)	11772	34213	838	46823
Середній час (хв.)	70 хв.	173 хв.	27 хв.	145 хв.

Джерело: складено автором за даними Волинської митниці

Представлені результати аналізу показали, що середній час оформлення однієї митної декларації в цілому по Волинській митниці за січень – березень 2024 року становив 2 год. 25хв. Найменше часу на здійснення митних формальностей затрачено посадовими особами митниці при оформленні транзиту, що в тому числі впливає із зростанням популярності використання транзитних декларацій в межах Конвенції про спільний транзит.

Найбільше часу затрачаються працівниками Волинської митниці на митне оформлення імпорتنих операцій (майже 3 години), що за стандартами функціонування митних адміністрацій країн ЄС вважається дуже негативним індикатором. Крім цього, несприятливу ситуацію в цій частині доповнює статистика щодо оформлення карток відмов. Так, «протягом січня - березня 2024 року оформлено 3302 Картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні, випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення, з них:

- відмова в пропуску товарів і транспортних засобів через митний кордон України – 1601 карток відмови, що становить 0,65% від загальної кількості пропущених транспортних засобів (246368 ТЗ);
- відмова в прийнятті митної декларації – 241 картка відмов, що становить 0,51 % від загальної кількості оформлених МД (46823).
- відмова в митному оформленні митної декларації – 1429 карток відмови, що становить 3,05% від загальної кількості оформлених МД (46823).
- для видачі сертифіката EU – 31» [23].

Якщо аналізувати тенденцію дотримання часових параметрів при здійсненні митних формальностей по червоному коридору, то інформація подана в наступній таблиці.

Таблиця 2.3

Дотримання часових критеріїв при здійсненні митних формальностей по червоному коридору Волинської митниці

Місяць року	Смуга руху «червоний коридор»					
	К-сть ТЗ			Середній час перебування в ЗМК		
	2024	2023	Різниця (2024-2023)	2024	2023	Різниця (2023-2022)
Січень	33 241	47 268	-14 027	107	108	-1
Лютий	24 157	47 697	-23 540	97	106	-8
Березень	15085	56537	-41452	61	68	-7
Разом	72 483	151 502	- 79 019	1 год 27хв	1 год 32 хв	-5 хв.

Джерело: складено автором за даними Волинської митниці

Аналіз показує, що впродовж січня-березня 2023-2024 рр. середній час перебування в зоні митного контролю червоного коридору знизився на 5 хвилин, але при цьому в 2023 році було пропущено за цей же період майже в 2 рази більше транспортних засобів.

Динаміка досліджуваних показників за цей же період по зеленому коридору має наступну тенденцію.

**Дотримання часових критеріїв при здійсненні митних формальностей
по зеленому коридору Волинської митниці**

Місяць року	Смуга руху «зелений коридор»					
	К-сть ТЗ			Середній час перебування в ЗМК		
	2024	2023	Різниця (2024-2023)	2024	2023	Різниця (2024-2023)
Січень	17 725	24 821	-7 096	16	108	- 92сек.
Лютий	16 162	22 281	-6 119	20	106	- 86 сек.
Березень	19 725	26 559	- 6 834	16	85	- 69 сек
Разом	53 612	73 661	-20 049	17сек	1 хв. 27 сек	-70 сек.

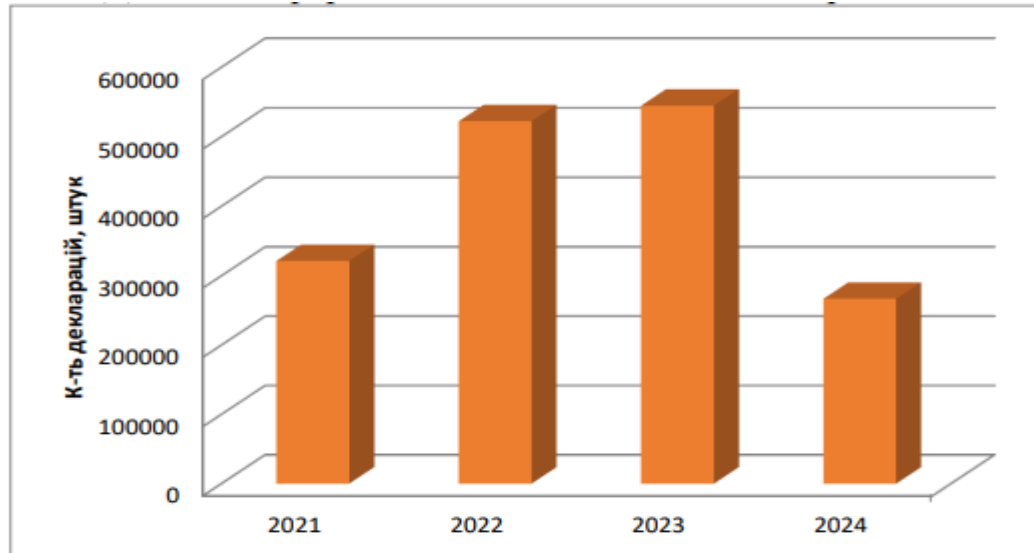
Джерело: складено автором за даними Волинської митниці

Кількість транспортних засобів в січні-березні 2024 року в порівнянні з відповідним періодом минулого року також скоротився приблизно на 20 тисяч одиниць, що в тому числі вплинуло на суттєве скорочення середнього часу проведення митних формальностей в зоні митного контролю по зеленому коридору до 17 секунд.

Водночас роботу Львівської митниці «характеризує інтенсивний документообіг, що відображає масштаб та ефективність її діяльності у сфері зовнішньоекономічної торгівлі. Зокрема, за досліджуваний період було опрацьовано та оформлено значну кількість митних декларацій, що свідчить про високий рівень залученості митниці в регулювання імпортно-експортних операцій в зоні її відповідальності.

Львівська митниця працює з великим масивом документації, який стосується як експорту, так і імпорту товарів. Кожна операція з переміщення товарів через митний кордон супроводжується оформленням митної декларації, що вимагає ретельної перевірки відповідності документів та товарів законодавчим вимогам» [23].

Аналізуючи тенденції здійснення митних формальностей по Львівській митниці можемо спостерігати значний зростаючий тренд в 2022 році, коли значна частина митного оформлення переорієнтувалась саме на митниці Західної України.



Примітка: 2021 р.: липень - грудень;
 2022 р.: січень - грудень
 2023 р.: січень - грудень;
 2024 р.: січень - червень.

Рис. 2.3. Динаміка оформлених митних декларацій Львівською митницею впродовж 2021 -2024 рр.

Джерело: складено автором за даними Львівської митниці

Як бачимо з рис.2.3 лише за три місяці 2024 року показник оформлення митних декларацій Львівською митницею майже досяг індикатора за весь 2021 рік.

Таким чином, проведений аналіз по Волинській та Львівській митницях показує суттєве зростання кількісних та якісних показників ефективності здійснення митних формальностей працівниками досліджуваних митниць.

2.2. Ефективність митних формальностей при здійсненні контролю переміщення вантажів і транспорту

В контексті функціональних обов'язків посадових осіб митних органів потрібно говорити не тільки про обсяг дій в частині митного оформлення та декларування, але й митних формальностей, які супроводжують контрольні процедури при перетині кордону транспортних засобів, товарів, інших предметів. Тим більше, що здійснення таких митних формальностей має не тільки адміністративно-регулюючий зміст, а ще й значний фіскальний ефект. Наприклад,

по Волинській митниці додаткові надходження митних платежів до Державного бюджету України у січні-березні 2024 року за рахунок здійснення митних формальностей з належного контролю за напрямками визначення митної вартості, країни походження товарів, класифікацією товарів склали відповідно 1,9 відсотки до загальної суми митних податків по Волинській митниці (147,2 млн. грн.), в т.ч. за напрямками митних формальностей з контролю:

- митної вартості - 142,5 млн. грн.;
- класифікації товарів – 3 908,93 тис. грн;
- визначенням країни походження товарів – 4,3 млн. грн.

Протягом досліджуваного періоду митні формальності працівників Волинської митниці були зосереджені на контролі правильності та повноті декларування митної вартості товарів, їх кодування та ідентифікації країни походження товарів. Як бачимо з даних наступного рисунку, лівову частку донарахованих сум митних платежів отримано за результатами контролю митної вартості товарів.

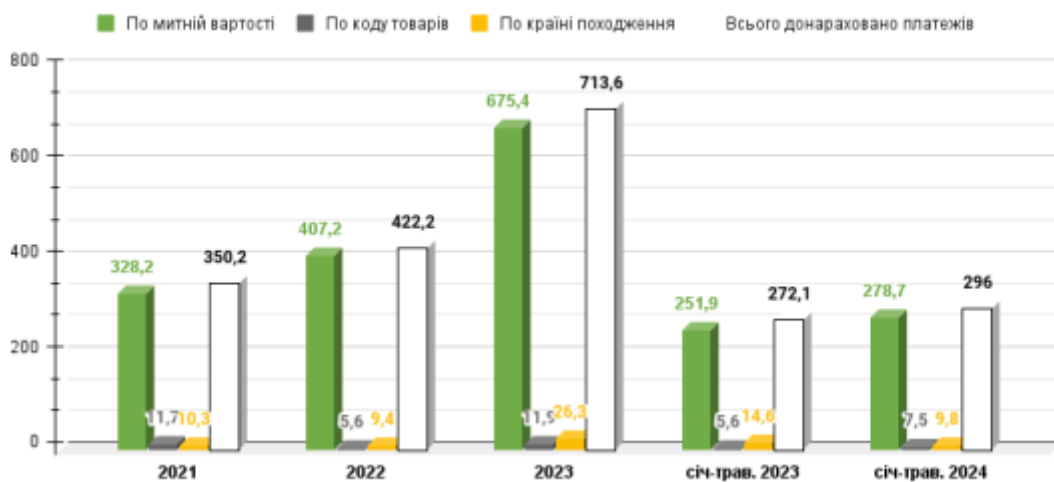


Рис. 2.4. Динаміка донарахованих сум митних платежів внаслідок реалізації митних формальностей по Волинській митниці, млн грн.

Джерело: розроблено автором самостійно на основі даних Волинської митниці

Найменш фінансово ефективні є митні формальності при контролі правильності визначення коду товарів і країни походження товарів, які взагалі важко

порівняти з тими ефектами, які отримують внаслідок застосування контролю митної вартості товарів.

«Сподіваємось і на суттєві донарахування за результатами 2024 року, адже протягом січня-травня 2024 року вже відмічаємо зростання донарахованих сум по контролю митної вартості товарів +11% до відповідного показника 2023 року та +33% за результатами класифікаційної роботи митних підрозділів Волинської митниці. Крім цього, протягом 2022 року було опрацьовано 2454 запити, а також прийнято 594 рішення про коригування митної вартості товарів, що на 17,4 %, більше ніж у минулому році (у 2021 році прийнято 506 рішень про коригування митної вартості). Потрібно наголосити і на зростанні такого важливого індикатора як «середній рівень митної вартості товарів», який у 2022 році склав 2,04 дол США/кг, що на 29,9% більше, ніж у 2021 році (1,57 дол/кг). Незначне зменшення суми додаткових надходжень внаслідок контролю коду та країни походження товарів в досліджуваному часовому лазі зумовлено такими причинами: запровадження пільг в оподаткуванні товарів відповідно до згаданого вище Закону України від 24 березня 2022 року №2142-ІХ "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану"; суттєвим скороченням обсягів ввезення товарів із застосуванням режиму вільної торгівлі на підставі сертифікату СТ-1» [23].

Аналіз здійснення контрольних процедур по Львівській митниці також показує значну фіскальну ефективність, адже специфічною ознакою діяльності цього територіального підрозділу Держмитслужби в час війни є суттєве зростання обсягів товаропотоків і транспортних потоків, а отже необхідної кількості здійснення митних формальностей з боку посадовців митниці.

Так, за період з липня по грудень 2021 року працівниками Львівської митниці в розрізі всіх митних постів було зафіксовано 1442455 транспортних засобів, які перетинали митний і державний кордон України.

Відповідно в 2022 році (січень-грудень) цей показник суттєво зріс більше, ніж удвічі - загальний обсяг впродовж року склав 3029788 перетинів митного кордону транспортними засобами.



Примітка: 2021 р.: липень - грудень;
2022 р.: січень - грудень;
2023 р.: січень - грудень;
2024 р.: січень - червень.

Рис. 2.5. Динаміка транспортних засобів щодо яких було реалізовано митні формальності у зоні діяльності Львівської митниці, шт.

Джерело: розроблено автором самостійно на основі даних Львівської митниці

Схожі показники спостерігались і щодо митних формальностей, які проводились відносно пропуску вантажів:



Примітка: 2021 р.: липень - грудень;
2022 р.: січень - грудень;
2023 р.: січень - грудень;
2024 р.: січень - червень.

Рис. 2.6. Динаміка пропуску вантажів щодо яких було реалізовано митні формальності у зоні діяльності Львівської митниці, шт.

Джерело: розроблено автором самостійно на основі даних Львівської митниці

Аналіз проведених митних формальностей по Волинській та Львівській митницях показав і те, що були реалізовані і вузькопрофільні митні формальності, наприклад щодо пропуску товарів з правом інтелектуальної власності.

Наприклад, по Волинській митниці за січень-березень 2024 року митниками було проведено митні формальності щодо шести призупинень митного оформлення товарів з метою захисту прав інтелектуальної власності, зокрема торговельних марок «LEGO», «CITY», «APPLE», «Designed By Apple in California» та деяких торговельних знаків. Також відповідно до вимог ст. 400 Митного кодексу України було здійснено митну формальність щодо призупинення митного оформлення товарів «конструктори дитячі» в кількості 12074 шт., що мають схожість конструктивно та візуально з об'єктом прав інтелектуальної власності - торговельні марки ТМ "LEGO" (свідоцтво про міжнародну реєстрацію 1218251).

Таким чином, протягом січня - березня 2024 року у 2180 випадках за результатами здійснення митних формальностей і застосування системи управління ризиками при митному оформлення товарів із використанням митної декларації було виконано додаткову формальність за кодом 115-7 «Перевірка наявності задекларованих товарів у реєстрі товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності». Також з метою ідентифікації товару у 87 випадках виконано додаткову митну формальність за кодом 206-7, зокрема здійснено ідентифікацію товарів з проведенням митного огляду та фотографуванням.

Посадові особи Львівської митниці також здійснювали митні формальності, зокрема перевірку товарів, які можуть порушувати права інтелектуальної власності, затримували контрафактну продукцію та співпрацювали з правовласниками для ідентифікації та захисту їхніх прав.

Так, за період з 1 липня 2021 року по 30 червня 2024 року Львівська митниця здійснила низку важливих заходів, спрямованих на забезпечення ефективного захисту прав інтелектуальної власності при переміщенні товарів через митний кордон України.

Аналіз результативності таких митних формальностей подано в наступній таблиці.

Таблиця 2.5

Митні формальності, реалізовані Львівською митницею щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності, од.

Звітний період	Кількість призупинень товарів, що підозрюються у порушенні прав інтелектуальної власності	Кількість призупинень щодо яких правовласниками підтвердження порушення їх майнових прав
2021 рік (01.07.2021 – 31.12.2021)	47	18
2022 рік	101	76
2023 рік	190	163
2024 рік (01.01.2024 – 30.06.2024)	82	67

Джерело: розроблено автором самостійно на основі даних Львівської митниці

Таким чином, представлений аналіз застосування митних формальностей по Волинській та Львівській митницях Держмитслужби показав їх значну ефективність, незважаючи на труднощі та виклики правового режиму воєнного стану в нашій державі.

РОЗДІЛ 3

ОРІЄНТИРИ УДОСКОНАЛЕННЯ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ В ПАРАДИГМІ ЗАРУБІЖНИХ МИТНИХ ПРАКТИК

Практика удосконалення митних формальностей в Україні лежить в площині синхронізації українського митного законодавства та імплементації практики митного адміністрування, які активно розвиваються та цифровізуються.

Оснвні напрмяки покращення митних формальностей в ЄС знаходяться в площині прийнятого в 2022 року Регламенту, що забезпечує нову правову базу для покращення митних формальностей та цифрової співпраці між митними адміністраціями та іншими державними органами, відповідальними за дотримання митних формальностей на кордоні ЄС у таких сферах, як охорона здоров'я та безпека, захист навколишнього середовища, безпека харчових продуктів та продуктів, сільське господарство тощо. Це дозволить економічним операторам легше оформляти певні митні формальності.

Єдине вікно ЄС для митниці забезпечить взаємодію між митною та іншими сферами для оптимізації електронного обміну документами та інформацією, необхідною для процесу митного оформлення товарів. Ця структура законодавчо встановлює централізовану систему для взаємозв'язку систем імпорту, експорту та транзиту в державах-членах Європейського Союзу, які реалізують митні формальності. Система відома як Митна система обміну сертифікатами ЄС (EU CSW-CERTEX) і працює в пілотному режимі з 2017 року. Ця система призначена для покращення обміну та обробки даних, поданих до митних органів економічними операторами, шляхом забезпечення отримання цими органами вихідних даних у режимі реального часу.

Імплементація «Єдиного вікна ЄС» для митниці буде здійснюватися поступово протягом наступного десятиліття. Перший етап набуде чинності до 2025 року і буде зосереджений на посиленні міжурядових обмінів на кордонах ЄС. Митні органи зможуть автоматично перевіряти, що митні формальності відповідають правилам, запровадженим компетентними органами партнерів. Ця

перевірка також гарантує, що обсяги товарів, імпортованих або експортованих на рівні ЄС, належним чином відстежуються та контролюються, таким чином зменшуючи ризики шахрайства та прогалін у виконанні митних вимог.

Другий етап, запланований на 2031 рік, забезпечить схему «бізнес – уряд» для спрощення процесів митного оформлення для економічних операторів при переміщенні товарів до та з ЄС. Ця схема дозволить економічним операторам використовувати єдиний портал для подання даних в окремій державі-члені для кожної конкретної сфери політики, яка поступово вводиться в рамках Єдиного вікна ЄС для митниці, замість того, щоб подавати дані окремо як до митних систем, так і до систем партнерських компетентних органів. У майбутньому економічні оператори виграють від простішого процесу митного оформлення.

Єдине вікно ЄС для митниці розроблено для забезпечення рамок для співпраці, які сприяють взаємодії між митними та іншими органами за допомогою трьох основних компонентів: митних систем країн Євросоюзу, національних середовищ єдиного вікна для митниці та Системи обміну митними сертифікатами Європейського Союзу, відомої як EU CSW-CERTEX.

Ця структура дозволяє обмінюватися інформацією між національними митними системами та іншими системами Євросоюзу через ЄС CSW-CERTEX для полегшення адміністративних перевірок в електронному вигляді в момент митного оформлення та здійсненні митних формальностей.

EU CSW-CERTEX – це електронна система (технічно відома як проміжне програмне забезпечення), якою керує та розробляє Комісія (DG TAXUD) у співпраці з державами-членами. Як центральний компонент Єдиного вікна ЄС для митниці, ЄС CSW-CERTEX дозволяє обмінюватися інформацією між національними середовищами єдиного вікна для митниці та іншими системами Союзу. EU CSW-CERTEX охоплює цифровий обмін безліччю митних документів (тобто сертифікатів, ліцензій, дозволів та інших немитних формальностей), що зберігаються в різних митних системах Союзу та регулюються секторальним законодавством під відповідальністю різних служб Комісії.

EU CSW-CERTEX був запущений як пілотний проект з кількома різними партнерськими компетентними органами, в повільно, але неухильно зростаючій кількості. Система дозволяє національним митним органам отримувати доступ до немитних формальностей через єдиний інтерфейс. Оскільки сфера формальностей та функціональних можливостей неухильно розширюється, EU CSW-CERTEX знаходиться в постійному розвитку. У 2019 році було проведено масштабні зусилля з реінжинірингу, що дозволило розширити сферу застосування, що призводить до мінімальних зусиль для держав-членів, які підключаються до нього.

Національне єдине вікно для митниці – це сукупність послуг та систем, що належать, управляються та розробляються державами-членами та складають національні компоненти Єдиного вікна ЄС для митниці. Ці середовища дозволяють обмінюватися інформацією між електронними системами митного органу, партнерськими компетентними органами та економічними операторами в окремій державі-члені, таким чином поєднуючи ці системи з вншими системами Союзу. Національне єдине вікно для митниці спочатку буде зосереджено на міжурядових обмінах. Вони передбачають взаємодію національних митних систем з ЄС CSW-CERTEX, щоб дозволити митним органам автоматично здійснювати митні формальності та дозволити партнерським компетентним органам резервувати заявлені обсяги товарів на основі їх випуску митницею.

На більш пізньому етапі впровадження програми «Єдине вікно» ЄС національне «єдине вікно» для митниці забезпечить канал між бізнесом. Це дозволить економічним операторам подавати всі прикордонні дані, необхідні для митного оформлення товарів, безпосередньо до національних «єдиного вікна» для митниці, замість того, щоб подавати дані окремо як до митних систем, так і до інших систем Союзу.

У контексті регулювання кожна держава-член може розробити своє національне єдине вікно для митниці на свій розсуд, за умови забезпечення основних функцій, зазначених вище. Це означає, що держави-члени можуть розподіляти обов'язки між департаментами відповідно до того, як ці середовища структуровані. Оскільки в межах кожного національного середовища «єдиного

вікна» для митниці діють численні органи влади та адміністрації, у кожній державі-члені буде призначено національного координатора, який діятиме національним контактним пунктом для Комісії з усіх питань, пов'язаних із впровадженням Єдиного вікна ЄС для митниці.

Обмін інформацією між національними митними системами та немитними системами Союзу відбувається в обох напрямках через ЄС CSW-CERTEX. Такий обмін ініціюється національними митними органами у разі подання економічним оператором митної декларації, що містить контрольний номер немитного документа, виданого відповідним компетентним органом-партнером. Національна митна система надсилає запит на інформацію до EU CSW-CERTEX для перевірки немитного документа для цілей митного оформлення. EU CSW-CERTEX використовує контрольний номер, введений у митну декларацію, для отримання відповідної інформації з немитної системи Союзу, де зберігається документ. Система-джерело надсилає відповідь із даними немитних документів у конкретному форматі та мовою, які використовує компетентний орган партнера-емітента. На цьому етапі процесу EU CSW-CERTEX виконує процес, відомий як технічна та бізнес-трансформація даних для повернення необхідної інформації до національної митної системи у форматі, що відповідає митній декларації.

Технічна трансформація даних виконується для зміни формату елементів даних у дані, сумісні з митною декларацією. У співпраці з іншими департаментами Комісії DG TAXUD розробив «таблиці перетворення даних» для кожної митної формальності, що обробляється в EU CSW-CERTEX. Ці таблиці відображають зміст повідомлення, отриманого з митних систем Союзу, з Моделлю митних даних ЄС (EUCDM) у форматі, що відповідає митній декларації.

EUCDM – це технічний інструмент, який моделює вимоги до даних, визначені в митному законодавстві ЄС, встановлюючи керівні принципи для технічного розвитку різних систем, що використовуються національними митними органами в ЄС. Враховуючи різноманіття митних документів та різний рівень складності, пов'язаний з управлінням їх життєвим циклом, таблиці трансформації даних є специфічними для кожної сфери митної політики. Під час цього процесу

EU CSW-CERTEX передає до національних митних систем лише дані, що відповідають їхнім цілям, видаляючи ті, які вважаються непотрібними або несуттєвими для виконання митних перевірок.

Як показано на рис.3.1, елемент даних «оператор, відповідальний за вантаж» у митній системі Союзу має інший формат, ніж відповідний елемент даних «декларант» у митній декларації. EU CSW-CERTEX виконує технічну трансформацію даних для перетворення всіх атрибутів елемента даних у вихідному форматі в єдиний рядковий елемент даних у цільовому форматі, який використовується митними органами.

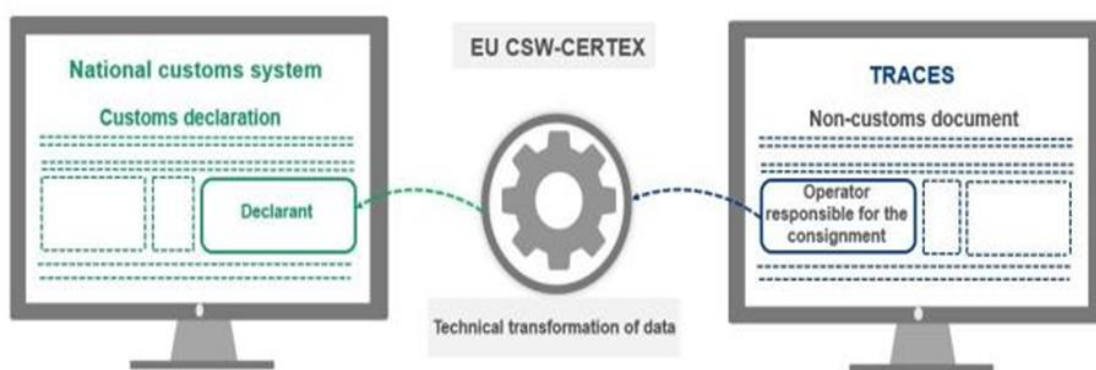


Рис. 3.1. Цифрова взаємодія при здійсненні митних формальностей в ЄС
Джерело: складено автором на основі EU CSW-CERTEX

Бізнес-трансформація даних виконується для узгодження початкового рішення партнерських компетентних органів із конкретними митними формальностями, що застосовуються під час митного оформлення товарів. Це означає, що статус даного митного документа та рішення органу, який видав документ, повинні відповідати відповідній митній формальності. Наприклад, якщо Загальний документ про в'їзд у стан здоров'я (CHED) показує статус товарів як «перевірений» у митній системі Союзу, ЄС CSW-CERTEX надсилає повідомлення національним митним системам про те, що документ CHED може бути використаний для митного оформлення.

Після цього митні органи можуть застосувати до вантажу всі процедури, пов'язані з випуском для вільного обігу (тобто митного оформлення). EU CSW-CERTEX не зберігає жодної інформації, крім файлу журналу, яка вказує на те, що відбулася конвертація документів, на які є посилання (рис.3.2).

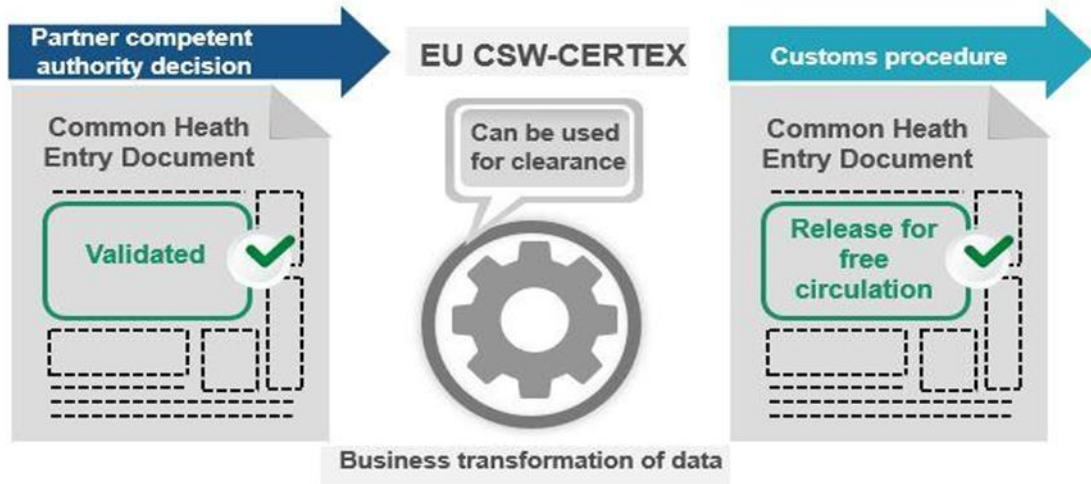


Рис. 3.2. Модель валідації митної формальності в ЄС

Джерело: складено автором на основі EU CSW-CERTEX

Узгодження даних між митними моделями даних буде юридично закріплено за допомогою третинного законодавства, що регулюється Регламентом. На оперативному рівні проводиться процес зовнішньої перевірки для забезпечення того, щоб держави-члени оцінили та затвердили технічну документацію, яка детально описує трансформацію даних.

Щорічно митні органи обробляють мільйони митних декларацій на товари, що надходять на митну територію Союзу. Деякі з цих товарів підпадають під митні вимоги, за якими в ЄС можна ввезти лише конкретну партію товару. Перед випуском на єдиний митний ринок ці партії можуть бути розділені.

Управління кількістю відбувається в два етапи. По-перше, коли митна декларація подана, ЄС CSW-CERTEX надсилає запит до митної системи Союзу про резервування заявлених кількостей товарів. Після отримання цього запиту ця система автоматично перевіряє термін дії та статус митного документа та перевіряє кількість на основі інформації, надісланої ЄС CSW-CERTEX. Якщо всі перевірки

проходять успішно, система-джерело резервує заявлену кількість і надсилає відповідь назад до EU CSW-CERTEX, включаючи вміст немитного документа та результат бронювання. Другий етап процесу запускається після отримання зворотного зв'язку від митних систем.

На цьому етапі митна система Союзу повинна або списати відпущені обсяги (тобто товари відпущені), або скасувати раніше зроблене бронювання (тобто Товари не відпускаються). В останньому випадку EU CSW-CERTEX надає один з двох можливих маршрутів: помаранчевий маршрут, якщо автоматична перевірка не пройшла і митний документ перенаправляється на ручний контроль для відповідності дозволеним кількостям, або червона маршрутизація, якщо бронювання не вдалося, оскільки відповідний митний документ стає непридатним для використання.

На нашу думку, досвід ЄС в частині використання CSW-CERTEX в Україні є корисним, адже він забезпечує взаємозв'язок з усіма митними системами держав-членів, що повністю розширить функціональність митних формальностей в усьому ЄС. Це означає, що митні органи проводитимуть миттєву перевірку цих митних формальностей, запобігаючи розмитненню будь-яких товарів, що перевищують дозволену кількість, і знижуючи ризик шахрайства та документальних підробок під час імпорту або експорту певних товарів.

ВИСНОВКИ

Дослідження теоретичних та прикладних аспектів використання митних формальностей в Україні та Європейському Союзі дозволило зробити певні узагальнення та пропозиції.

Процес переміщення товарів, предметів, транспортних засобів через митний кордон України завжди супроводжується здійсненням відповідних митних формальностей, які навіть в умовах загальної автоматизації митного адміністрування, все ще мають суттєві проблеми в частині митного декларування, сплати належних митних платежів та відповідної реалізації митного контролю на предмет дотримання митного законодавства.

Поняття митних формальностей було введено в науковий та прикладний обіг в 2012 році з прийняттям нового Митного кодексу України, який є чинним до сьогодні. Хоча чи не вперше поняття митних формальностей в світі було запропоноване Кіотською конвенцією про спрощення митних процедур в середині 80-х років минулого століття.

В прикладному вимірі важливість митних формальностей як комплексу дій, які має вчинити посадова особа митних органів є надто великою, адже від якості, повноти та швидкості здійснення митних формальностей щодо відповідних товарів та транспортних засобів залежить рівень митної безпеки України.

Проведений нами аналіз якості та ефективності здійснення митних формальностей на прикладі Волинської та Львівської митниць дозволив згенерувати окремі напрямки підвищення ефективності діяльності цих митниць, в тому числі в частині реалізації митних формальностей, зокрема:

- забезпечення ритмічності роботи пунктів пропуску в зоні діяльності Волинської та Львівської митниць;
- створення умов для можливості прогнозувати час перетину україно-польського кордону;
- перспективи запровадження спільного контролю у пунктах пропуску, що дозволить збільшити їх пропускну спроможність;
- напрацювання тарифних та нетарифних інструментів регулювання ЗЕД, в

тому числі преференційного характеру для збільшення експортно орієнтовних операцій;

– підвищення керованості організаційної структури Волинської та Львівської митниць через створення локальної системи оцінки ефективності роботи шляхом впровадження системи ключових індикаторів ефективності, яка розпочинається з верхнього рівня апарату та доходить до показників ефективності конкретної посадової особи митниці в частині виконання митних формальностей;

– покращення інструментального та технічного контролю транспортних засобів в зоні діяльності Волинської та Львівської митниць, що забезпечить істотне зменшення часу, необхідного на проведення митних формальностей, зокрема огляду з метою встановлення відповідності товарів, які в них містяться, товарам, задекларованим до переміщення через митний кордон та ін.

Реалізація таких заходів, на нашу думку, дозволить підвищити ефективність роботи досліджуваних митниць.

В контексті удосконалення української митної практики здійснення митних формальностей, корисним буде досвід ЄС. Так, Єдине вікно ЄС для митниці розроблено з урахуванням конфіденційності та захисту даних. Дані отримуються та обробляються відповідно до правил мінімізації даних і виключно на основі чинного законодавства. Дані зберігаються в системах-джерелах (митних або немитних) і використовуються тільки для цілей, вже встановлених митним законодавством і галузевим законодавством.

EU CSW-CERTEX не зберігає жодних даних під час виконання операцій з обробки даних. Фактично, всі обміни та перетворення відбуваються в режимі реального часу, викликаючи контекстне стирання будь-яких даних, як тільки операції обробки завершуються. Єдиними даними, що зберігаються в системі, є файл журналу, який вказує на те, що відбулася передача, і контрольні номери відповідного документа.

Комісія та держави-члени спільно визначатимуть мету та засоби обробки персональних даних у зв'язку з ЄС CSW-CERTEX. Регламент про створення Єдиного вікна ЄС для митниці встановлює загальні положення щодо захисту

персональних даних у межах Єдиного вікна ЄС для митниці та зобов'язує Комісію прийняти Угоду про спільне управління ЄС CSW-CERTEX шляхом імплементаційного акту. Ця домовленість повністю охоплюватиме конкретні елементи операцій з обробки персональних даних, пов'язані зі спільними контролерами, які здійснюють митні формальності.

Всі перелічені заходи повинні бути синхронізовані з митною реформою в Україні, що задекларована в Національній стратегії доходів України і триватиме до 2030 року.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сучасна митна енциклопедія / за заг. ред. Д.В. Приймаченка, В.В. Ченцова. Дніпро : УМСФ, 2024. 620 с. (Серія : «Митна політика»).
2. Луцик А. Податковий інструментарій фіскальної політики в умовах діджиталізації фіскального простору / Анатолій Луцик, Наталія Синютка. Світ фінансів. 2019. Вип. 1. С. 87-97.
3. Герчаківський С. Д. Митна справа. Навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2020. 316 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45653>
4. Герчаківський С. Д. Митне адміністрування. Навчально-метод. посібник. Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ЗУНУ», 2020. 352 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45654>
5. Настюк В.Я., Мех Ю.В. Митне регулювання. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Том 5: Адміністративне право / редкол.: Ю.П. Битяк (голова) та ін. Харків: Право, 2020. 960 с.
6. Приймаченко Д.В. Митна політика держави та її реалізація митними органами: монографія. Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2006. 332 с.
7. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. Ст. 377.
8. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст. 552.
9. Прокопенко В.В. Щодо введення в правовий обіг національного митного законодавства поняття «митні формальності». *Правове життя сучасної України: матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. складу*. (Одеса, 20-21.04.2012 р.). Одеса: Фенікс, 2012. Т. 2. С. 143–144.
10. International Convention on the simplification and harmonization of Customs procedures (as amended) (Revised Kyoto Convention). Kyoto, 26.06.1999 р. URL: <http://surl.li/svqbx>;

11. Прокопенко В.В. Становление таможенного дела в независимой Украине *Вісник Академії митної служби України. Серія «Право»*. 2015. № 2. С. 94–103.;
12. Glossary of international customs terms. World Customs Organization. Brussels, 2006. 41 p. URL: <http://surl.li/pyjuc>
13. Положення про Єдину автоматизовану інформаційну систему митних органів, порядок і умови застосування її систем: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 19.05.2023 р. № 263. *Офіційний вісник України*. 2023 № 65. Т. 2. Ст. 3751
14. Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації за формою єдиного адміністративного документа: затверджено наказом Міністерства фінансів від 30.05.2012 р. № 631 (в ред. наказу Міністерства фінансів від 21.08.2023 р. № 453). *Офіційний вісник України*. 2012. № 64. Ст. 2627.
15. Про участь України у Митній конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенція МДП) 1975 р.: Закон України від 15 липня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 33. Ст. 307.
16. Конвенція про тимчасове ввезення від 26 червня 1990 р. *Офіційний вісник України*. 2004. № 36. Ст. 2445.
17. Про приєднання України до Конвенції про тимчасове ввезення та Додатків А, В.1-В.9, С, D та E до неї: Закон України від 24 березня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 29. Ст. 371.
18. WCO SAFE Framework of Standards. URL: http://www.wcoomd.org/en/topics/research/activities-and-programmes/~/_media/44CC67F66E7C48FC9834F3504F9D7C19.ashx.
19. Декларація щодо впровадження Рамкових стандартів ВМО на національному рівні: наказ Держмитслужби України від 12 вересня 2006 р. № 772 «Про введення в дію рішення колегії Держмитслужби України від 12 вересня 2006 р.» URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MK061279.html.

20. Типова технологічна схема здійснення митного контролю залізничних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 451. *Офіційний вісник України*. 2012. №40. Ст. 1546.

21. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 р. № 2344-III (в ред. Закону від 23.02.2006 р. № 3492-IV). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>.

22. Типова технологічна схема здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 451. *Офіційний вісник України*. 2012.№ 40. Ст. 1546.

23. Огляд діяльності Волинської, Тернопільської та Львівської митниць Держмитслужби України. URL: <https://partnerstvo.org.ua/160-ohliad-diialnosti-volynskoi-ternopilskoi-ta-lvivskoi-mytnyts-derzhmytsluzhby-ukrain>

24. Положення про митні декларації: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 450. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF#Text>

25. Про деякі питання перебування товарів у митному режимі переробки на митній території України, обмеження і заборони щодо поміщення окремих товарів у зазначений митний режим і визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 березня 2013 року № 295. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2013-%D0%BF#Text>

26. Про діяльність митних брокерів: наказ Міністерства фінансів України від 04.08.2015 № 693. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1036-15#Text>

27. Про затвердження Правил митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України: наказ Державної митної служби України від 17.11.2005 № 1118. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1428-05#Text>

28. Дахно І. І. Міжнародне економічне право: курс лекцій. К. : МАУП, 2023. 160 с.
29. Шульга М. Г. Митний режим: основи правового регулювання. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право. 2013. № 4 (15). С. 270–280.
30. Крестьянінов О. О. Правове регулювання митних режимів: дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х., 2002. 216 с.
31. Белевцева В. В. Система адміністративно-правових режимів у сфері державної безпеки. Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення. *Вип. 1 : матеріали постійного діючого наук.-практ.семінару (м. Харків, 28 трав. 2010 р.)*. Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2010. С. 139–143.
32. Приймаченко Д., Прокопенко В. Митні формальності: правова природа та зміст поняття (міжнародно-правовий аспект). *Адміністративне право і процес*. № 3(9). 2014. С. 186-197
33. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18.05.1973. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text
34. Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів» від 02.10.2019 № 141-IX. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 49, ст. 328 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-20#>
35. Why trade facilitation matters in today's global economy. Trade Facilitation. OECD. URL: <https://www.oecd.org/trade/topics/trade-facilitation/>
36. Послання Всесвітньої митної організації до Міжнародного дня митника 2019 року. MD Office. URL: https://www.mdoffice.com.ua/ru/aSNewsDic.getNews?dat=25012019&num_c=691258
37. Митниця у смартфоні. Нефьодов анонсував додаток e-Borders. Мінфін. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2019/12/10/40004747/>
38. Hans-Michael Wolfgang and Christopher Dallimore. The World Customs Organisation and its Role in the System of World Trade: An Overview / Hans- Michael

Wolfgang and Christopher Dallimore. *European Yearbook of International Economic Law*. 2012. Volume 3. P. 613-633

39. International Convention on Mutual Administrative Assistance for the Prevention, Investigation and Repression of Customs Offences (Nairobi Convention). The official website of the World Customs Organisation: <http://www.wcoomd.org/en/about-us/legalinstruments/~/>

40. International Organisations. The official website of the World Customs Organisation: <http://www.wcoomd.org/en/about->

41. Jansson. J-E 2009. The importance of change management in reforming Customs. *World Customs Journal*. Vol. 3. No. 1. P. 33-43.

42. The World Trade Organization. 2019. "Global Trade Growth Loses Momentum as Trade Tensions Persist." Available at https://www.wto.org/english/news_e/pres19_e/pr837_e.htm

43. Vimbai, L. and J. Michelle. 2017. *Adopting a Harmonized Regional Approach to Customs Regulation for the Tripartite Free Trade Agreement*. Hamburg: Anchor Academic Publishing. Walchak. 2009.

44. Customs Administration of EU States. Warsaw: High School of Customs and Logistics Publishing. https://www.wto.org/english/news_e/pres19_e/pr837_e.htm

Міністерство освіти і науки України
Західноукраїнський національний університет
Факультет фінансів і обліку
Кафедра фінансів ім. С. І. Юрія

Яцик Віталій

«Практика і проблематика застосування митних формальностей в Україні»

Спеціальність «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма «Митна справа»
Кваліфікаційна робота за освітнім ступенем «магістр»

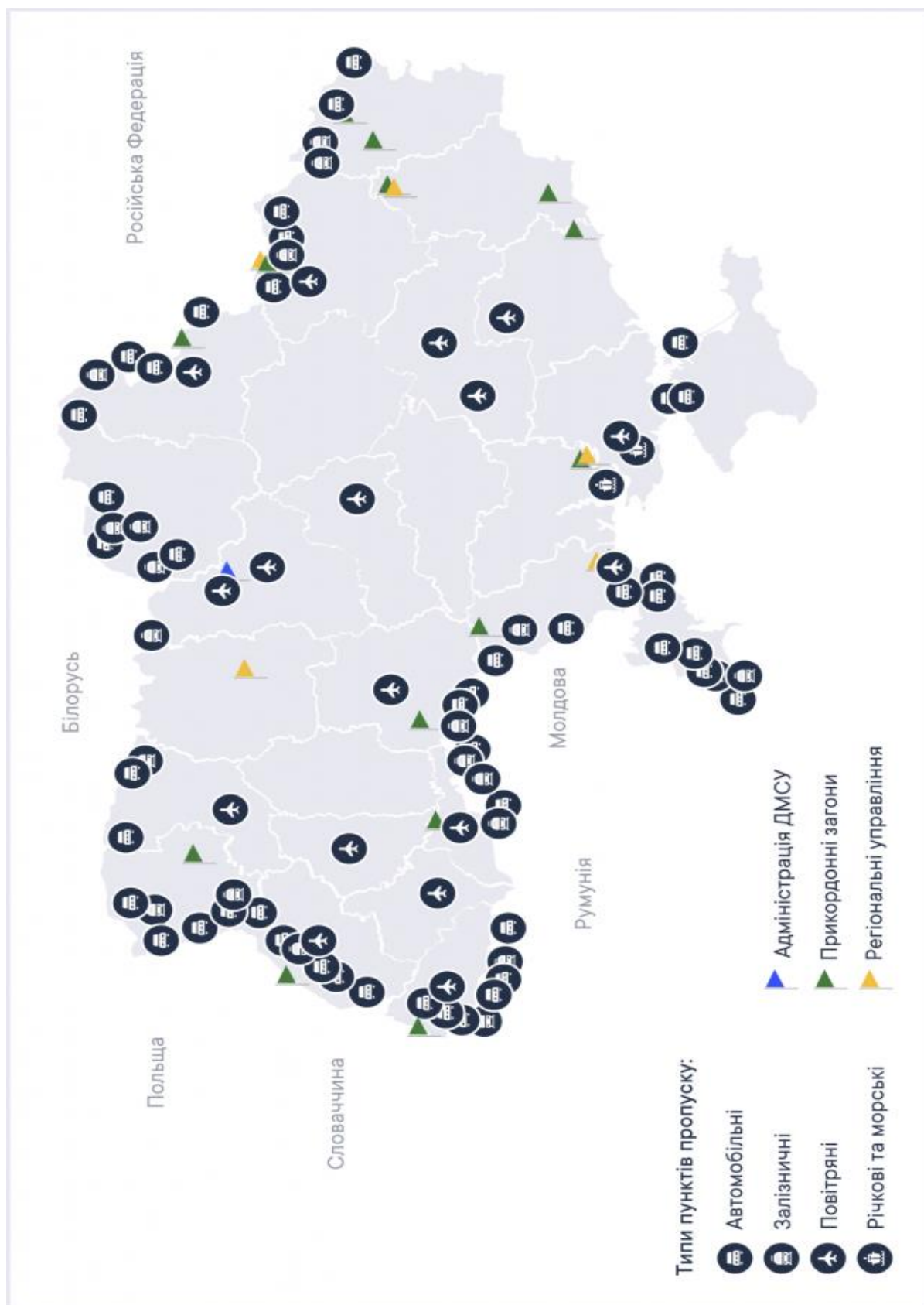
Частина 2

ДОДАТКИ

Тернопіль – 2024


Додаток А

Мережа пунктів пропуску на кордонах України



Джерело: [3].

Форма митного документа, що використовується при митних формальностях із вїздом на митну територію України

DESCRIPTION OF GOODS		ITEM	QUANTITY	FULL DESCRIPTION OF GOODS	PRICE INCL. VAT (EUR)
 Global Blue		1	2	CLASSIC GREY WATCH	159.99
		2	1	BEIGE LEATHER BAG	299.99
		3	3	BLACK CHECK SHIRT	45.00
		4	1	PLEATED BROWN SKIRT	74.95
		5	2	TAN CANVAS SANDELS	38.00
DATE OF ISSUE		TOTAL VAT AMOUNT		TOTAL PRICE INCL. VAT (EUR)	
05 / 01 / 2012		123.586		6 1 7 . 9 3	
REFUND AMOUNT IN LETTERS		ADMIN FEE		TOTAL REFUND (EUR)	
				9 3 . 4 2	
CUSTOMER DETAILS			RETAILER DETAILS		
Full name			I declare that:		
J I N O N G			Dionsenim vullandiatum quipissequis at aut pratie feugiam incinci tetumsan eu feum feum iustions nummy nulla feum faciduis olit deliqui bla feum feuisi ipit ulpute consed tinci tatis ea atinciduisit wis nulpupatis et dolortinit nulloor tincil eu feuguer ciusisim diatis am, sit landiam conulla facipsusci		
Permanent address			Retailer signature		
6 7 S A M P L E			_____		
Postcode City			7		
S A 3 A T E S E O U L			1		
Country			2		
S O U T H K O R E A			3		
Email			4		
J I . N O N G @ S A M P L E . C O M			5		
Passport number			6		
0 3 0 5 6 7 8 9 0			7		

Джерело: складено автором

Компонети Єдиного вікна на митниці в ЄС в контексті удосконалення митних формальностей

Overall benefits of the EU Single Window Environment for Customs

Creates a framework for interoperability

Improves digital cooperation and ensures interoperability between customs and non-customs systems.

Ensures consistent use of data

Ensures the consistent use of customs and non-customs data to fulfill border formalities.

Ensures compliance with EU law

Contributes to the effective implementation of EU law.



Reduces costs and administrative burden

Generates cost savings and reduces the administrative burden for all stakeholders.

Reduces the scope for fraud and error

Enables effective monitoring of authorised quantities of goods through automated EU-wide quantity management.

Streamlines processes for economic operators

Establishes a level playing field for economic operators, thus furthering the objectives of the Customs Union.